

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Mártzius' 30dikán, 1824.

Spanyol Ország.

Sz. Sebestyén' Kormányzója így ír f. h. 6d. Baró Janinhoz a' második alsobb osztálybeli 11d. Divisio' Kormányzójához: „Generális Úr! A' Bordeauxi Indicateur című Ujság f. h. 2d. a' Constitutionnel Ujságból egy cikkelyt vevefel, mellyben az mondatik, hogy Sz. Sebestyéni és Bilbaói levelek szerint, Riegónak Valcarce nevezetű Adjutánsa egy 400 főből álló Guerilla csoportot vezérel, 's olly nevezetes helyezetben vagyon, hogy a' Francziák odahagyák a' Passagesi kikötőt 's Sz. Sebestyénbe vonultak vissza, és hogy attól tartanak, veszedelmessé lehetne ennek következése a' Royalistákra nézve, 's a' t. Ezen cikkely elejétől fogva végéig csupa költemény; mert se Riego' Adjutánsáról semmit nem tudunk, sem Guipuzcoában és Biscayaban 's a' szomszéd tartományokban Guerillák nincsenek. A' tajon a' spanyol Királynak egyfegyveres ellensége sincsen, 's ezen tartományokban sokkal bátorságosabb az utazás mint volt akármikor. Sietnem kelle tudtára adni azt Uraságodnak, hogy a' hamis híreket, ha szükséges lenne, megczáfolhassa. Vagyon szerencsém 's a' t. Baro Higonet.“

A' Castiliai tanács' Elölülője a' fő Kapitányhoz 's a' Valladolidi kir. Cancellaria' Elölülőjéhez következő parancsolatot küldött: „Kegyelmes Uram! Az Országnak számos helyeiben kedvetlen történetekre adának alkalmatosságot a' royalista önnvallalkozottaknak felfor-

dult kinézeseik vagy kétértelmű vélekedéseik, melly történetek annyival is inkább kellemetlenek az Igazgatásra nézve, minthogy az, midőn magát újra rendezte volna, minden előrelátással és bölcsességgel azon igyekezett, hogy a' pártos czimboraság által rabszolgaságra juttatott Nemzetet felemelhesse. Minden rendszabásokat megtett az Igazgatás arra nézve, hogy a' rendet helyreállíthassa, 's a' tiszti-hivatalokat olly karba helyeztethesse, melly szerint azoknak segítségével bízhasson, hogy a' Királynak, a' mi Urunknak felsőségét, 's az Országban a' jó kormányt 's fedhetetlen törvénykezést erős lábra fogják állítani. — Szomorúan kelle megértenem, hogy több helységeken olly szabadságot vévén magoknak a' royalista önnvallalkozottak, hogy a' lakosokat kények szerint kormányozhatják, nem csak hogy a' fennálló tiszti-hivatalokhoz enedetlenséggel viseltettek, hanem még azoknak jussaikba is avatkoztak, némelly fogdosásokat vittek végbe és más erőszakoskodással is éltek, 's mind ezek által bébizonyították, mennyire nem tudják hogy azon tiszti-hivatalok azért állítottak-fel, hogy a' Királynak, a' mi Urunknak nevében az igazságot kiszolgáltassák; és hogy ezek azok, nem pedig az önnvallalkozottak, kiknek kötelelességeken áll a' szükséges rendszabásokat megtenni, 's a' kormányok alá rendeltetteket igazgatni; és hogy ők vagynak felelet terhe alatt arra nézve is, a' mi hivatalos megyéjében történik. — Ha a' royalista önnvallalkozot-

tak nem ismerik valóságos kötelességeket, 's rendeltetések dicséretes céljának korlátjai között nem tartják magokat, akkor a' helyett hogy törvényes Kirallyok' hű és engedelmes jobbágyainak tartat-hatnának, fenytéktelenségek és zabolat-lanságokból még inkább azt lehet gon-dolni, hogy ellenségeink' rendébe men-tek által, mert ellenségnek kell néznünk mind azokat, valakikben a' tisztelet hi-bázik, 's valakik az ő Felsége' személyét viselő tiszti-hivataloknak tekintetét cson-kítani akarják. — Általában szükséges-nek tartom azért azon vegből hogy ezen gonoszoknak, mellyek igen szomorú kö-vetkezéseket vonhatnak magok után, gát vettessék, mindenek előtt, kiket illet, ezennel kinyilatkoztatni, hogy midőn az önnvállalkozottak kétségkívül dicsére-tes célból állottak-egybe, ha magokat ezentúl jobban nem viselik, szolgálatjuk haszontalan leszen, 's Monarchánkhoz von-szó engedelmisségeknek csekély jelét fog-ják adni. Tudják-meg hogy a' városi tiszti-hivataloknak engedelmisséggel tar-toznak, és hogy azért állítottak-fel, hogy ezen utóbbiaknak segítségül legyenek; mostani magok viselete szerint pedig ellenkeznek ők az Igazgatásnak céljaival 's a' Monarchának jótévő szándékaival. — Mellyért is Excládra bízom, hogy je-lenvaló kerülő-levelemet terjeszsze elébe azon törvényszéknek, mellynél előlülősé-get visel, hogy az általlátván azon indí-to-okokat mellyek erre alkalmatosságot szolgáltatának, 's meggondolván melly kívánatos dolog légyen minden tekintet-ben a' rendnek és csendességnek fentar-tatása, ugyan ezt a' megvéjébe tartozó minden helybeli tiszti-hivatalokkal közöl-je, 's adja tudtokra a' royalista önnvállalkozottaknak, hogy kötelességektől el-távoztak, hogy ezentúl magokat a' kor-mány' avagy törvényszék' foglalatosságai-ba ne avassák, és semmi féle szín alatt

valakit el ne fogjanak, vagy fogságra ne vessenek, ha szante az előtök bü-n-tetésre méltónak tetszenék is, hanem er-re nézve kérjenek engedelmet elébb az illető felsőségtől.—Hogy ha pedig jelen-való parancsolatomnak semmi sikere nem találna lenni, úgy az önnvállalkozottakat, a' helyett hogy az ő érdemek és enge-delmisségek tekintetbe vétetnének, a' melly illeti a' jó royalista önnvállalko-zottakat, őket még inkább ellenségekül kell tekinteni, mint a' mellyek a' párto-sok' nyomdokait 's fonák magok visele-tekét követvén, magokat arra juttatják hogy azokkal egybekevertessenek, 's ha-sonlóul büntetessenek. — Isten tartsa-meg Excládat számos esztendőig. Költ Madritban, Febr. 23d. 1824. Ignacio Martinez de Villéla.“

Madritból f. h. 4dikéről ím' ezt köz-li a' Moniteur Mártz. 17d.: „Egy, Febr. 29d. költ királyi parancsolatnál fogva ren-deltetik, hogy mind azon személyek, kik a' Cortesi-gyűlés' Igazgatása alatt aka-démiai Diplomákat kaptak avagy gradual-tattak, mind ezen okleveleiket adják-bé a' mostan fennálló tudományos-karoknak, mellyek meggyőzöttetvén azon szemé-lyeknek alkalmas voltokról, valamint er-kőlesi jó magok viseletek felől is, nekik 300 Reálért új Diplomákat adjanak a' beadatottak helyett. A' kik jelenvaló pa-rancsolatnak nem engedelmeskednének, azok olybá tartassanak mint a' kik ma-gokat törvénytelenül fürják-bé, 's az 1737 Nov. 21d. költ királyi parancsolat szerint 500 aranyra büntetessenek, 's tartózkodások' helyéről' tíz mértföldnyire eltil-tassanak. Ha ezek meg akarnak marad-ni a' mellett, hogy akadémiai titulusai-ka meg nem fundálják újra, 's ezzel a' királyi páncsolattal ellenkeznek, 2000 aranyra 's tíz esztendei gálya-rabságra ítéltessenek. Megigazolják jelenvaló rend-szabásnak keméaységét azon vétségek,

mellyekben a' constitutiós Igazgatás alatt annyi Orvosok, Prokatorok, 's több, a' tudósi karba tartozó személyek leledzetek; 's minthogy különben is, különösen Spanyol Országban igen nagy befolyással vagynak a' népre a' városi és falusi Orvosok, az ő royalistai gondolkozásaikról szükséges meggyőztetnünk. Ugyancsak ügyelni kell reá, hogy ők a' nép' lelkét meg ne rontsák. — Az 1815 Februáriusban felállított közönséges tanítási Junta, melly egy kir. Decrétum által most újra egybehívattatott, a' Collegiumokbeli fenytékre fog ügyelni, 's egy új plánomot terjeszt majd a' Király elébe az iránt, miként kellessék most már a' spanyol Ifjúságot oktatni, melly által a' tudományoknak vallásos-erkölcsi irányzatja fog munkába vétetni. — A' Madriti francia őrizet 3d. Batalionjainak tartalék-seregek indulóban vagynak Francia Ország felé, hol az újonnan szedett katonákat fogják felvenni magok közé; a' mint hallik, az Obristlieutenantok parancsolatot vevének, hogy kövessék ezen tartalék seregeket — A' Szegoviába rendeltetett francia csapat, Madriton keresztül, kvartély-helyeire visszatért. — A' köz bocsánatot illető Decrétumról többé szó sincs, 's helyét, a' mint hallik Gróf Villelának, a' Castiliai tanács Elölülőjének kerülő-levele fogja kipótolni, mellyet ő a' tartományokbeli fő Kapitányokhoz bocsátván, azoknak meg hagyja miként bánjanak azokkal, kik politicalai vétéségek miatt még tömlöczöztetnek.

Nagy Britannia és Írlandia.

A' Felső-Háznak f. h. 11d. tartatott ülésében az Ausztriai költsön-vételről szóló javallatnak barmadszori felolvastatása' alkalmatosságával, mellyet Lord Liverpool sürgetett, Lord Holland különféle megjegyzéseket teve. A' mint mondá

nem annyira maga a' javallat, mint annak stylusa ellen kel-ki, megjegyezvén, hogy az egész javallatban elő nem fordul azon szó: „tartozás.“ Ezután hosszasan belebocsátkozott mint kellessék ezt a' szót „fizetés“ érteni, 's ollyas nép' sepreje szájába illó kifejezésekkel élt, hogy azokat itten felhordani, az ilendőség tilalmazza. Beszédének 2d. részében a' 2 1/2 millió font Sterlingből álló summának csekély voltáról panaszkodott, mellyel Angliát olly tartozásért elégítenek-ki egyszerre, melly interesestől 20 milliónál is többre telik, 's ocsarlasra méltó dolognak tartá, hogy éppen ez a' pénz, a' helyett hogy a' nép' zsebébe menne, új templomok' építésére, mester-mívek gyűjteménye vásárlására 's a' Windsori palota kijobbítására és eszénosítására fordítottatnék. — Lord Liverpool azt jegyzé-meg hogy a' szavát végzett nemes Lord, beszédének első részében igen mulattatta a' Hazát. Hanem szorosabban vévén-fel a' dolgot, nem lehet általlatni mit akart tulajdonképen. A' mint a' nemes Lord elsőben kijelentette, hogy az Ház' figyelmét a' nevezett javallatra kívánja fordítani, úgy látszott az a' célja, hogy a' szó' helyzetét tamadja-meg tudós vizsgálattal; de mondja meg kik, lehetett volna e már világosabb kifejezésekkel élni azon javallatban? A' dolog ugyanis a' maga egyszerűségében ide megyen-ki, hogy Ausztriának költsönt adott Anglia, 's az egész tartozásban most bizonyos summával megelégedett. A' nemes Lordnak azonban, a' mint látszott az vala inkább célja, hogy a' Háznak az Ausztriai Igazgatásról tartana leezkét, nem pedig hogy a' javallatra nézve nyilatkoztatná-ki véleményét. De ez ellen sem lenne mit szólni, hogy ha a' leezke adás becsülettel és nyílt szívvel esett volna; hanem a' nemes Lord, Prokatorok módja szerint, min-

dent szorgalmasan előhordott a' mivel csak árthat az ellenfélnek, 's azt viszont, a' mi az Ausztriai Igazgatásnak becsületeére szolgál, mind gondosan elmellőzte. A' nemes Lord azt állítja, hogy azon pénzt szükségtelen volt oly sokáig hagyni az Ausztriai Császárnál. Vallyon elfelejtkezett e arról, mennyi hadat viselt azolta Ausztria a' közönséges ellenség ellen, és hogy ennél fogva helyes ok volt reá, hogy a' dolgot 25 esztendeig abbahagyjuk? Avagy nem tudja e a' nemes Lord, hogy midőn megadatott Ausztriának a' nevezett költsön, a' Parlamentumnak számos tagjai azon vélekedéssel valának, hogy azt a' pénz segédül kell odaadni Ausztriának, nem pedig költsön fejébe? 'S annyi bizonyos hogy valaki csak a' költsön adásra voksolt, arra is reálett volna hogy azt a' pénzt csupa segédül kell odaadni. Igaz, hogy azon költsönnek egy részében, mint a' nemes Lord mondá, a' Campo-Formiói békeség után is küldöttünk pénzt; de avagy ama békeség után nem keveredett e Ausztria újra négy renbeli háborúba, mellyek közül az első a' Márengói és Hohenlindeni, a' második az Auszterlitzi, a' harmadik a' Wagrami és végre a' negyedik azon ütközetben végződött-bé, melly az Európai dolgokat oly állapotba helyezteté, mellyhen mostan vagynak. Lord Liverpoolnak vélekedése szerint, minden Status embere, ki szeméit azon idő' történeteire veti, meg fog győztetni az iránt, hogy Ausztria, mind ezen háborúkban utolsó csepp véréig küzdött, — hogy egyedül a' szorgos szükségnek engedett, 's mindenkor kész volt felkelni a' közönséges ellenség ellen. Illy környülállások között már, kötelessége vala az anglus Igazgatásnak el nem felejtkezni arról, mit köszönhet Ausztriának. Említettem már feljebb, mond Lord Liverpool, hogy a' kérdésben for-

gó költsön oltá négy háború adta-elő magát. 'S az alatt háromszor adatott segéd Ausztriának, a' nélkül hogy ama költsönről avagy csak egy szóval is tétett volna említés. Micsőn a' nemes Lord' barátjai a' Parlamentum' tagjai valának, magok segédet ajánlanak Ausztriának, ha hadra kelne 's Pruszsziával közösen fogná a' dolgot. Ezzel őket, folytatá Lord Liverpool, éppen nem akarom ócsárolni, hanem csupan arra emlékeztetni a' nemes Lordot, hogy azon ajánlással sem tétett egy szóval is emlékeztet a' régibb költsönnek visszafizetéséről. Ausztria akkor nem tartá tanácsosnak hadra kelni, de még is megadtak neki a' nemes Lord' barátjai különbféle ollyas summákat, mellyekhez Anglia' részéről régi számolásnál fogva tartotta juszat, 's ekkor sem emlékeztetett Ausztria a' többször említett költsönre. Csak a' mostani Ministerium emlékeztette elsőben Ausztriát ezen dolognak eligazítására, de nem nyilatkoztatá ki magát nevesen azon summára nézve mellyet kívánna. 'S egyszersmind pedig annyira megvala győztetve a' Ministerium azon hasznok iránt, mellyek Ausztriára ezen költsönnek visszafizetéséből háromolnának, hogy magára azon Ország javára nézve is, más egyebet nem tanácsolhatott. Számos, a' dologhoz értő személyek nyilatkoztaták ki teljes meggyőződéseiket arra nézve, hogy semmivel nem nevelhette volna inkább hitelét Ausztria, mint ezen rendszabással, 's én magam is merem állítani, hogy Ausztria ezen fizetés által inkább nyert mint vesztett. A' mi az Ausztriai Császárnak személyes characterét illeti, arra nézve elmondhatni, hogy nálánál több tiszteletre méltó gondolkozással Liró Monárcha soha trónuson nem ült. A' Császár kétség kívül azt akarta, hogy a' dolgot el kell igazítani; hanem némelly hibás előterjesztések' tisztábahozására néz-

ve, meg kell még említeni, hogy azon férjfiú, kit az Ő császári Felsége egyik fő tanács-adójának kell tartani, hasonlóképen meggyőződött iranta hogy ezen dolognak eligazítása igen is szükséges. — Lord Holland továbbá, mond Lord Liverpool arra czélozott, a' mi már az Alsó-Házban megfordult, midőn a' Kincstár' Cancellarius a ezen summának egy részét bizonyos czélokra javallotta fordíttatni. A' mi azon 500.000 fontot illeti, melly tempomok' építésére ajánlatott, arról többet nem szóllok, mint-hogy már a' tárgyat ezen Ház ügyis megvittatta. A' Windsori kastély szépítésére szánt summára nézve, hasonlóképen keves ellenvetést lehet többé tenni. Mert ez a' summa olly épülei' ékesítésére fordíttatik, melly minden Anglus tiszteletének 's minden idegen bámulásának tárgya vala mindenkor. Az Ausztria részéről jött pénz bizonyos hogy könnyebbségére szolgál az Igazgatásnak ezen planumai' végre hajtására nézve, de ezen költségeket úgy is meg kelle vala tennünk, ha Ausztria semmit nem fizetett volna is. A' mi illeti végre a' többször említett költsönnek summáját: Ausztriától Angliánnyit kapott, mint a' mennyihez jussát tarthatta. — Lord Aberdeen hasonlóképen teljes mértékben megvallotta az igazságot az Ausztriai Igazgatás részéről, és hogy, a' mi illeti a' Császárt, nálánál több virtusokkal tündöklő Fejedelm egy Országban sem uralkodott. Ezzel a' javallat harmadszor felolvastatott, 's minden további ellentétél nélkül elfogadtatott.

Párizsi Ujság-levelekben közlött előleges jelentés szerint a' Felső-Háznak f. h. 15d. tartatott ülésében Marquis Landsdownnak javallatja, ki azt sügette hogy kérni kell a' Királyt, hogy az Amériikai spanyol tartományok' függetlenségét, melly már bülönben is tettel kizo-

nyíttatott dolog, minden halogatás nélkül ismerne meg, visszavetteit.

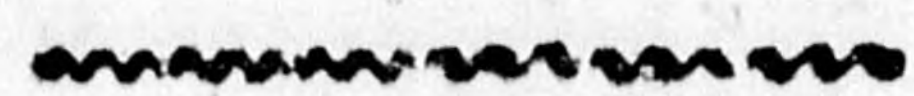
B r a s i l i a.

Rio de Janeiróból a' következő tudósítások érkezének: A' fő város' Senátusa vagy Kamarája tudtára a'ja egy Proclamatiójában a' lakosoknak, hogy gondosan megvizsgálván azon Constitutió' planumát, mellyet a' Császár által ajánlatott fundamentumok szerint a' Status-tanács készített, 's a' Senatushoz Dec. 17d. költ császári parancsolatnál fogva általküldött olly czélból hogy arra nézve közlené észrevételeit, azt tartja hogy arra nincsen mit megjegyeznie, hogy azon planum a' Császár' és Ministeriuma' liberalis gondolkozásaiknak bizonyosága, és hogy gondolóra vévén, hogy az új gyűlés okvetetlen elfogadja úgy is ezen planumot, a' Császárra nézve igen fontos dolog lenne, azt minden halogatás nélkül elfogadni. Azért is a' Senátus azt határozta, hogy a' Polgárok köz vélekedésének megtudása végett, két könyvek készíttessenek, mellyekbe kiki minden tartózkodás nélkül jegyezze-bé vélekedését; az egyik könyvben azoknak a' neveik lesznek kik a' planumot elfogadják, a' másikon a' kik azt el nem fogadják, 's ezen könyvek 12 napot fognak a' közönség előtt e' végre nyitva lenni. — A' Jan. 7dikei Diario nevezetű Ujság a' Senátusnak egy másik Proclamatióját közli, melly ki nyilatkoztatja, hogy teljesen meggyőzöttetett légyen az irant, hogy az ajánlatott Constitutiót a' nép kedvesen veszi; azért is kéri a' Senátus Ő Felségét, méltóztatnék bizonyos napot határozni, mellyen egy Deputatio megkérhesse Ő Felségét, hogy adna parancsolatot a' Constitutióra való megesküvésre, 's azt az Országnak fundamentumos tör-

vénye gyanánt hirdettetné ki. Ő Felsőge erre nézve Jan. 9dikét határoza meg. — Ugyan az említett Ujság a' hadi Ministerium részéről több rendbéli parancsolatokat közöl, mellyek annak bizonyos megtudására czéloznak, millyen karban legyenek a' fegyvertárak, 's az Ország védelmezésére megkívántató mindennemű eszközök, és azt rendelik továbbá hogy a' seregek egybevonattassanak. Egyik effele parancsolatnak Jan. 2d. ezek a' szavai: „Ő Császári Felsőge reményli, hogy ezen parancsolat, melly igen sürgető, rövid nap alatt bé fog tölteni, hogy az Ország' hatóságára és védelmezésére nézve, hathatós és szükségesképen megkívántató rendszabások tétetheszenek.“ Egy másik parancsolatban Jan. 6d. ezen szavak találatnak: „Mivel a' szükség azt kívánja, hogy mentül több seregek gyűjtessenek egybe a' fő-városban, 's legyenek készen az Ország' védelmezésére, mellyet kegyetlen ellenségünk új bérontással fenyeget, erre nézve azt parancsolja a' Császár azon General-Majornak, ki a' Minas Geraes tartományabeli seregeket vezérli, hogy azon tartomány' Militziáji közül 3000 embert készen tartson a' végre, hogy azok első jeladásra elindúlhassanak a' fő-város felé.“ Hasonló parancsolat küldetett a' Szan Pauloi tartomány' Igazgatásához, hogy a' Militziák ottan is készen tartassanak, hogy ha az ellenség az ottani tengerpartokon valamihez találna kezdeni, azt elűzhessék. Számos hajók olly parancsolatot vevének, hogy a' szerint készüljenek, hogy ágyúzó - ladikok gyanánt szolgálhassanak; a' tengenpart' mentében telegraphusok állítatnak, 's mindenféle munkások fogadtatnak arra nézve, hogy a' fegyvertárakban és az erősségeken dolgozzanak.

Francia Ország.

A' Francia Király f. h. 23d. nyitá meg egy beszéddel a' Kamarák' üléseit; de a' melly beszédet mi a' hely' szuk volta miatt a' jövő postára kéntelenítetünk halasztani.

B é c s.

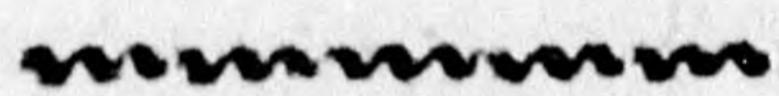
Felsőges Uralkodónk, mint első Fundálója az itten felállított cs. k. Protest. Theologiai Intézetnek, atyai kegyelmes gondoskodásának újabb bizonyosságát méltóztatott közelebb is az által adni, hogy az elmúlt Febr. 23d. kegyelmes határozásánál fogva, ezen Intézetben a' Moralis és Pastoralis Theologianak tanítására rendes Professornak Nagy-Tiszt. Laitner Pál Urat méltóztatott kinevezni, a' ki ez ideig Styriában a' Schladingi A. V. követő Gyülekezetnek volt érdemes Predikátora, és a' ki ezen új és díszes hivatalát, a' mint reményleni lehet, a' jövő hónap' elején, a' nyári félesztendő' kezdetével el is fogja kezdeni. Az említett nagytisztetű férjfiú ötödik már azok között, kiket ezen Intézethez kegyelmesen kinevezett Ő Felsőge, és ha az irgalmatlan halál a' mult esztendőben az élők közül el nem ragadta volna fáradhatatlan munkásságának közepette N. T. Prof. Genersich Janos Urat, most már csak a' H. V. szerint való Dogmatica Theologica Cathedra maradt volna üresen, így pedig még két tanító-széknek kell betölteni, hogy teljes számmal legyenek a' Professzorok. — Ezen Intézetben a' közönséges tanítások 1821 Apr. 2d. kezdődtek el, a' mikor még csak két rendes Professzorok voltak, és a' kiknek fáradhatatlan szorgalmatosságok által hat hónapok alatt, mind azok a' tudományok el is végeztet-

tal, a' mellyeknek az egész iskolai esztendőben kelle vala taníttatni, 's ez annak az oka hogy az a' félesztendő méltán egy egész esztendőnek számláltatott, és hogy még ugyan azon esztendőben Nov. elsőjén elkezdődött a' 2d. esztendei Cursus is, a' mellyre tartozó tudományokat csüggedhetetlen buzgósággal tanították, az első esztendőre tartozó tudományok mellett, ugyan azon két Professorok. A' 3d. esztendőnek kezdetével könnyebbedett ez a' hármassal vállalkon az által, hogy akkor a' 3d. rendes Professor Úr is elkezdette tanításait; 's még ugyan azon esztendőnek másik fele részén a' 4d. rendes Professor Úr is folytatni kezdette hivatalát. De csak hamar újabb 's váratlan foglaltosságokat kellett magok között fetosztani, közbejövén a' feljebb nevezett Professor Úrnak véletlen halála. Így végződött el a' theologiai tudományoknak 3 esztendőkre terjedő legelső egész Cursusa a' mult esztendőnek Aug. havában, és elkezdődött Nov. elsőjén a' 2d. Cursus vagy a' 4d. esztendő, a' mikor a' Professorok vállain lévő tehernek könnyebbítésére, az Egyházi Történeteknek német nyelven való tanítására, addig mig erre a' megüresedett tanító székre rendes Professort nevezne-ki Ő Felsége, Supplens Professornak kineveztetett Tiszt. Schimko Dániel Úr, ki itten végezte-el dicséretesen az egész theologiai Cursust. — Ezen Intézetben a' most mar végére siető első félesztendőben, ezek a' theologiai tudományok taníttatnak: 1) a' theologiai tudományokra való közönséges bévezetés Plank szerint; 2) az ó és új Testamenti könyvekre való bévezetés, amaz August, ez pedig Haenlein kézi-könyveik szerint; 3) a' Historia Ecclesiastica Schroeck szerint; 4) a' Jób könyvének magyarázatja; 5) a' Dogmatica Theologia Schott szerint; 6) a' Dogmák Historiája Münsher szerint; 7) a' keresztyén Moral

systemája Staudlin szerint; 8) a' Homiletica Schott szerint; 9) a' zsidó nyelv Gesseniusnak kézi-könyvei szerint; 10) az arabs nyelv Tyschennek és Freytagnak kézi-könyveik szerint; 11) az Indusok' szent nyelvekkel és szent könyvekkel is, t. i. a' Sankrit nyelvel és a' Vedammal megismerkedhetnek a' feljebb emelkedni kívánó elmék. Ezek mellett az írás és beszédbeli gyakorlások is folytattatnak; sőt az A. V. követők' templomában vasárnapokon délután a' predikálásban is gyakorlatnak a' tanuló Ifjak. — Az Intézet különös Bibliothecájában találtatható könyveket is olvasgathatják a' magok szállásaikon, e' végre az a' rendelés tétvén, hogy minden héten szerdán és szombaton délután, abból magoknak tetszéseik szerint, könyveket kérhetnek s' nyerhetnek is ki. — Az itten tanuló Theol. Candidatusok' száma most mindössze 55-re megyen (ide nem értvén azokat, kik neveket bé nem iratván, a' tanításokat szabadon gyakorolhatják), kik közül az első esztendőben vagynak 38-an, kik a' mult-őszszel irattak-bé neveiket; a' 2d. esztendőben vagynak 10-en, ezek is a' mult esztendőben 29-en voltak; a' 3d. esztendőben pedig most csak 7-en maradtak, a' kiknek számok még tavaly 19-re ment, harmadéve pedig 30-ra. Ezek közül Magyar Országból vagyon 31; Erdélyből 19; Cseh Országból 1 Morvából 1; Silesiából 2; és Kariathából 1. Az A. V. követők' vagynak 54-en, H. V. követők' pedig csak 1 van. Nagy reménység vagyon a' felől hogy az Ő Felsége kegyelmes atyai gondoskodásából mind a' Tanítók' száma szaporodván, mind pedig a' Stipendiumok is már resolvátatva lévén, esztendőről esztendőre szaporodni fog a' Tanuló Ifjúság' száma is; és ezután ezen népes és drága fővárosban többen is fogják elvégezni mint eddig, a' 3 esztendős theologiai Cursust.

**Mártz. 29d. a' Státus-papir-
sainak közép-árrok:**

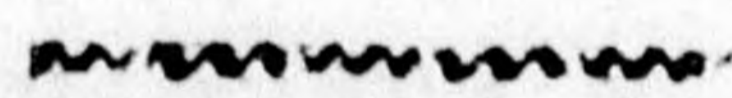
Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 94 5/16
Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorsvonásos Költsön
1820-ról C. P. Ugyan az 1821-ről 100f. C. P. 126 1/2
3/8, Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiók/ 2 1/2 pCtmal 46
1001 3/5 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank
Actia 1018 1/8 for. C. P. Cs. Arany —

**A' Gabona négy fő nemeinek árrok
általjában Mártz. 15. — 20d.**

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Mártz. 16d.	123	66	55	41
— Mártz. 20d.	130	68	56	43
Stöckerauban Mártz. 15d.	106	67	44	31
Fischamenden Mártz. 6 es 18d.	56	38	31	31
NagyEnzensdorfon Mártz. 17d. 117	65	42	32	32

Magyar Ország.

A' t. h. 24d. költ Hazai Tudósítások
szerint Nagy Tiszteletű Tudós Endrődy
Nepomuk János Úr, ki a' nemzeti Li-
teraturát nevezetes munkákkal gazdagí-
totta, becses életének 67d. esztendejében
f. eszt. Febr. 28d. megholt.

Verseczen Ó Felsőségének örvendetes
születése napján, az ott szállásoló Schnel-
ler könnyű lovas Regimentbeli első Ma-
jor osztalya 2d. Svaeronanak némelly
etejeles barátai a' Katona Rendnek nevezes
ajándékokat adtak, u. m. Fő Tiszt. Ra-

divojevich Archi-Mandrita és a' Ver-
seczi Görög nem egyesült Püspökségnek
Administrátora 6 akó bort és 110 font
marhahúst; Tek Zadjeli Schlahta
Ferencz Úr, a' Temesi kir. Kamara Ad-
ministratiójának Assessora 2 akó bort és
110 font marhahúst; Tek. Desseöffy
Fő Szolgabíró Úr 10 akó bort; Kovács
Úr, szolgálaton kívül levő Fő Hadnagy
10 akó bort és 200 font húst; Nagy
Tiszt. Bertognia Nagy Zsámi Plebá-
nus 2 akó bort és 50 font húst.

Lövő, Mártz. 26d. Mely szorga-
lommal tenyésztessék Zala Vármegyében
a' szarvas-marhát, nem csak a' Fölhes
Uraságok, de még az adózók is,
megtetszik abból hogy Megyénkbeli Ga-
lamboki helység mészárosának mostan
két általa meghízalt ökrei vagynak,
mellyeket ugyan Zala Vármegyei Bala-
ton-Magyaródi helységbeli Jobbágy em-
bertől, ki azokat maga nevelte, vásár-
lott meg a' mult őszszel hizlalás végett.
Ezen szép marhák 7 esztendősek; magás-
ságok ez: egyike 16 markos 3 línea, a'
másika 16 markos 2 línea; becsültetik
a' kettő 24 mázsára. Már a' hizlaló
mészárosnak ígérték érettek 680 ftot V.
Czban, de ő 710 ftra határozta árrokat.
Mind a' Paraszt a' nevelésért, mind a'
Mészáros a' hizlalásért jutalmat érdem-
lenének! — Megszégyenülhetnek valójá-
ban a' külső Országiak, kik a' magyar
adózónak sorsát annyira lealacsonították
hogy az alig élhet! — holott a' fentírt
példából kitetszik, hogy ha a' Paraszt
szorgalmatos gazda, nem csak hogy élél-
het, de még szükségén kívül való pénzt
is szerezhethet magának.

(XXIV-dik számú Levelünkben a
192d. oldal' első felén a' 35d. sorban
Csongárd helyett osv. Csanád).

